

Warszawa, 20 lipca 2022 r.

Pani Magdalena Madzia
Bielsko-Biała

Szanowna Pani,

W skardze do Rady Etyki Mediów zarzuca Pani tygodnikowi Kronika Beskidzka, jego redaktorowi naczelnemu i wydawcy, *celowe wprowadzanie w błąd czytelników poprzez brak oznakowania artykułów sponsorowanych dotyczących konkretnej lokalnej sprawy, a więc stosowania kryptoreklamy*. Wskazuje Pani na artykuł „Bez spalarni byłyby dzikie wysypiska i wysokie ceny”, który ukazał się w tym tygodniku 23 czerwca br.

W związku ze stroniczością tego artykułu, propagandowym charakterem oraz licznymi nieprawidłowościami o charakterze merytorycznym zwróciłam się do wydawnictwa z prośbą o podanie autora, bądź informacji, czy nie jest to artykuł sponsorowany – pisze Pani w skardze i przekazuje nam mail, w którym red. Wojciech Małysz, sekretarz redakcji Kroniki Beskidzkiej, przyznaje, iż rzeczywiście chodzi o artykuł sponsorowany, czego wskazaniem ma być umieszczenie pod tekstem „numeru zlecenia”. Był to – podkreśla Pani – jedyny w numerze artykuł podpisany wielocyfrowym mikroskopijnym numerem zamiast nazwiska autora, obok oznaczonych w sposób nie budzący wątpliwości, iż chodzi o teksty zlecone do druku. Nie jest to pierwszy tego typu incydent dotyczący spalarni śmieci, tematu, który podzielił opinię publiczną, jest mocno kontrowersyjny i będzie najprawdopodobniej przedmiotem referendum lokalnego – informuje Pani REM.

Rada Etyki Mediów stwierdza, że opatrując artykuł numerem zlecenia zamiast odpowiedniej adnotacji wskazującej, iż czytelnik ma przed sobą tekst sponsorowany, opłacony przez podmiot zainteresowany wyłącznie przedstawieniem korzystnych dla siebie argumentów w sporze o budzącą publiczne kontrowersje budowę spalarni śmieci, redakcja dopuściła się kryptoreklamy. Tym samym redakcja Kroniki Beskidzkiej i jej wydawca, Prasa Beskidzka, **złamali zapisaną w Karcie Etycznej Mediów zasadę pierwszeństwa dobra odbiorcy**, wskazując, że podstawowe prawa czytelników, widzów, słuchaczy są nadrzędne wobec interesów redakcji, dziennikarzy, wydawców, producentów i nadawców.

Jest to dla REM przykra konstatacja, bo ukazująca się od 66 lat Kronika Beskidzka jest pismem o bogatej tradycji, ma wielu oddanych jej czytelników, których zaufanie teraz podważa.

Kryptoreklama, zdaniem REM, niweczy wiarygodność każdego tytułu prasowego i pracujących dla niego dziennikarzy. Pojawia się coraz częściej, bo sytuacja finansowa prasy drukowanej jest w Polsce trudna. By przetrwać, niejedna gazeta musi zamieszczać, poza reklamą, także płatne teksty, wyrażające wyłącznie poglądy, postulaty i intencje tych którzy je finansują, a więc lekceważące interes publiczny. Broniące tego interesu redakcje i dziennikarze, którzy chcą przestrzegać zasad etycznych swojego zawodu, zapewne opatrywaliby takie teksty adnotacją „Artykuł

wyraża poglądy zleceniodawcy, który opłacił jego druk” - i zamieszczaliby je tak, by nikt nie wątpił, że to płatna reklama. Zleceniodawca natomiast pragnąłby, by jego tekst udawał artykuł obiektywnego dziennikarza i podpisany był pseudonimem sugerującym czytelnikowi, że jest to tekst właśnie dziennikarski. Wybór między tymi skrajnościami zależy od tego, jak bardzo wydawcy potrzebują dodatkowych źródeł dochodu i jaka jest pozycja danej gazety na rynku prasowym – czyli jak skutecznie dana gazeta może bronić swojej wiarygodności. Stąd też znane nawet czytelnikom prasy centralnej adnotacje „Artykuł sponsorowany”, „Materiał partnera”, „Artykuł informacyjny”, „Artykuł powstał we współpracy z firmą X”. I stąd biała flaga wywieszana przez niektóre tytuły prasy regionalnej i lokalnej, nie mogące sobie pozwolić na odporcie nacisku ze strony zleceniodawców „artykułów sponsorowanych”.

Wytykając Kronice Beskidzkiej naruszenie jednej z podstawowych zasad Karty Etycznej Mediów REM nie pozostaje więc obojętna na prawdopodobne motywacje redakcji tego tygodnika.

REM nie dokona proponowanego jej w skardze „przeanalizowania materiałów prasowych Kroniki Beskidzkiej za okres od stycznia 2020 r. wydawanych zarówno w wersji papierowej jak i cyfrowej dotyczących tematu spalarni odpadów” – bo to przekracza nasze możliwości i kompetencje. Jeśli autor skargi uznaje, że dany tekst narusza zasady etyczne dziennikarstwa, sam powinien go wskazać i – gdy uzna to za stosowne – zaskarżyć do REM.

REM nie odniesie się też do zarzutu cenzurowania przez Kronikę Beskidzką wpisów internautów dotyczących spalarni śmieci. Administrowanie wpisami na portalach nie należy do dziennikarzy, a tylko ich dotyczą zasady, których przestrzeganie jest troską REM.

W imieniu Rady Etyki Mediów

Ryszard Bańkiewicz
Przewodniczący REM